

Askeri Yargıtay Kanunu ile Askeri Hâkimler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 15.12.1981 Sayı : 17545)

Kanun No.
2563

Kabul Tarihi
11.12.1981

MADDE 1. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kuruluş :

Madde 2. — Askeri Yargıtay; Başkanlık, Başsavcılık ve beş daire ile bu Kanunda gösterilen kurullar ve hizmet ünitelerinden teşekkül eder. Ancak iş hacmine göre, Askeri Yargıtay Genel Kurulunun teklifi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine Milli Savunma Bakanlığınca daire sayısı altıya kadar yükseltilebileceği gibi dörde de indirilebilir.

Askeri Yargıtayın kadroları Milli Savunma Bakanlığı kuruluş ve kadrolarında gösterilir.

MADDE 2. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 5 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Her dairede bir başkan ve yedi üye bulunur. Ancak, iş hacmine göre Askeri Yargıtay Genel Kurulunun teklifi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine Milli Savunma Bakanlığınca dairelerdeki üye sayısı 5'e kadar indirilebilir. Bu şekildeki indirme sonunda üyeler kadroları ile görevlerine devam ederler. Ancak, üye sayısı tespit edilen miktara ininceye kadar üye seçimi yapılmaz. Daireler bir başkan ve dört üyenin katılımı ile toplanarak karar ve hüküm verirler.

MADDE 3. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Daireler Kurulu

Madde 6. — Daireler Kurulu, Askeri Yargıtay Başkanının başkanlığında, ikinci başkan, daire başkanları, kararına itiraz edilen veya direnilen daire hariç olmak üzere dairelerden ikişer üyenin katılımı ile kurulur.

Başkanın kurula katılmaması halinde ikinci başkan kurula başkanlık eder. Bu takdirde kararına itiraz edilen veya direnilen daireden inceleme konusu kararın alınmasına katılmamış bir üye kurula katılır.

Askeri Yargıtay daire sayısının yükselmesi veya indirilmesi sonucu kurulun üye miktarı çift sayılı olduğu takdirde, kararına itiraz edilen veya direnilen daireden inceleme konusu kararın alınmasına katılmamış bir üye kurula katılır.

MADDE 4. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yüksek Disiplin Kurulu .

Madde 9. — Yüksek Disiplin Kurulu; Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı ve Daire Başkanlarından kurulur.

Kurulun toplantı yeter sayısı üye tamsayısı veya bir eksigidir. Kararlar oyçokluğu ile verilir. Kurula sevk edilenler ile bunlardan daha kıdemsiz olan üyeler görüşmelere katılamaz. Kıdemsiz olanların katılmaması sonucu kurul üye sayısı beşten az olursa, konu genel kurulda incelenir, genel kurulun kararı kesindir. Kurulun yazı işlerini genel sekreter yürütür.

MADDE 5. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Seçim :

Madde 12. — Askeri Yargıtay üyeleri, en az yarbay rütbesinde birinci sınıf askeri hâkimler arasından Askeri Yargıtay Genel Kurulunun üye tamsayısının salt çoğunluğu ile her boş yerin üç misli olarak gösterdiği adaylar arasından Devlet Başkanınca seçilir.

Boş üyelik birden fazla ise; Askeri Yargıtay Genel Kurulu, boş üyeliklerin üç misli olarak adayları tespit eder. Boş üyelik adedince üyeleri Devlet Başkanı bu adaylar arasından seçer.

MADDE 6. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 17 nci maddesinin 6 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6. — Askeri Yargıtaya ait önemli geçici işlerde veya başkanlık ettiği kurullarda dosya tetkik etmek üzere Askeri Yargıtay Üyelerini veya tetkik hâkimlerini görevlendirmek.

MADDE 7. — 27 Haziran 1972 tarih ve 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununa aşağıdaki üç ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Askeri Yargıtay Daireler Kurulu ve Dairelerinde tetkik hâkimi bulunur.

Tetkik hâkimlerinin çalışacakları daireler Askeri Yargıtay Başkanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Tetkik hâkimlerinin seçilmesinde bu hizmetin gereklerine uygun nitelik aranır ve genel atanma şartları da dikkate alınarak en az 5 yıl süre ile askeri hâkimlik yapmış olanlar arasından Askeri Hâkimler Kanunu hükümlerine göre atamaları yapılır.

Tetkik hâkimleri Daireler Kurulu Başkanı veya Daire Başkanlarının kendilerine vereceği dava dosyalarını inceleyip dosya hakkında bir rapor düzenlerler ve Daireler Kurulu veya Daire Başkanları tarafından dava dosyalarıyla ilgili olarak verilen diğer işlemleri yaparlar.

EK MADDE 2. — Sıkıyönetim Komutanlıkları Askeri Mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak Askeri Yargıtay Daireler Kurulu ve Dairelerinde tetkik hâkimliği yapmak üzere; Askeri Yargıtay Başkanlar Kurulunca belirlenecek ihtiyaca göre, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanının yapacağı teklif üzerine, istenilen sayıda hâkim, kazanılmış hakları ve kadro maaşları ile Askeri Yargıtayda süre ile sınırlı olmaksızın özel kanunlarındaki usule göre görevlendirilirler ve aynı usulle görevlerine iade edilirler. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu istemin intikalinden itibaren 15 gün içerisinde gerekli kararı verir.

Görevlendirilecek hâkimlerin asıl görev yerleri ile ilişkileri kesilmez ve kadroları saklı kalır. Tetkik hâkimlerinin Yargıtay Ceza Dairelerinde tetkik hâkimi olmaları veya bu göreve atanabilme niteliklerini taşımaları şarttır. Tetkik hâkimlerinin görev ve yetkileri ile dairelerde görevlendirilmeleri hakkında ek madde - 1 hükümleri uygulanır.

Tetkik hâkimlerinin yükselmeleri, birinci sınıfa ayrılmaları ile diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır ve Askeri Yargıtayda geçirdikleri süreler asıl mesleklerinde geçmiş sayılır. Tetkik hâkimlerinin, çalışma ve genel davranışları gözönüne alınarak haklarında düzenlenecek notlar, yükselmelerinde değerlendirilmek üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gönderilir. Ancak üç aydan az olan hizmetler için not düzenlenmez. Notların düzenlenme şekil ve esasları yönetmelikte gösterilir.

Haklarında disiplin soruşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, şahsi ve görev ile ilgili suçlarının soruşturulması ve kovuşturulması ile diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır. Ancak, özel kanunlarına göre verilen izinden sonra soruşturma işlemi, Askeri Adalet Müfettişi tarafından yapılarak soruşturma evrakı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gönderilir. Tetkik hâkimleri izin, istirahat, tedavi konularında askeri hâkimlerin statüsüne tabidirler. Ayhıkları, kesenekleri, sosyal yardımları ve ödenekleri tabi oldukları asıl bütçelerinden, yollukları ve diğer giderleri Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Tetkik hâkimlerine bu görevlerinin devamı süresince 2155 sayılı Kanun uyarınca tayın bedeli verilir.

EK MADDE 3. — Sıkıyönetim komutanlıkları askeri mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak görev yapmak üzere; Askeri Yargıtay Başsavcılığınca belirlenecek ihtiyaca göre, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Millî Savunma Bakanının yapacağı teklif üzerine istenilen sayıda Cumhuriyet Savcısı ile Cumhuriyet savcı yardımcısı asıl görev yerleri ile ilişkileri kesilmemek ve kadroları saklı kalmak koşulu ile kazanılmış hakları ve kadro maaşları ile Askeri Yargıtay Başsavcılığında, süre ile sınırlı olmaksızın özel kanunlarındaki usule göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı olarak görevlendirilirler ve aynı usulle görevlerine iade edilirler. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu istemin intikalinden itibaren 15 gün içinde gerekli kararı verir.

Görevlendirilecek Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarının, Yargıtay Başsavcı Yardımcılığına atanabilme niteliklerini haiz olmaları ve fiilen en az 7 yıl süre ile hizmet görmüş olmaları şarttır. Cumhuriyet savcıları ve Cumhuriyet savcı yardımcılarının yükselmeleri, birinci sınıfa ayrılmaları ve diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı hizmetinde geçirdikleri süreler asıl mesleklerinde geçmiş sayılır. Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarının çalışma ve genel davranışları gözönüne alınarak haklarında Askeri Yargıtay Başsavcı Başyardımcısı ve Askeri Yargıtay Başsavcısının düzenleyeceği siciller yükselmelerinde değerlendirilmek üzere Adalet Bakanlığına gönderilir. Üç aydan az olan hizmetler için sicil düzenlenmez.

Sicillerin düzenlenme şekil ve esasları yönetmelikte gösterilir.

Haklarında disiplin soruşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, şahsi ve görev ile ilgili suçlarının soruşturulması ve kovuşturulması ile diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır. Ancak, özel kanunlarına göre verilen izinden sonra soruşturma işlemi Askeri Adalet Müfettişleri tarafından yapılarak soruşturma evrakı Adalet Bakanlığına gönderilir.

Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarını izin, istirahat ve tedavi konularında askeri hâkimlerin statüsüne tabidirler. Aylıkları, kesenekleri, sosyal yardım ve ödenekleri tabi oldukları asıl bütçelerinden, yollukları ve diğer giderleri Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarını bu görevlerinin devamı süresince 2155 sayılı Kanun uyarınca tayın bedeli ödenir.

MADDE 8. — 26.10.1963 tarih ve 357 sayılı Askeri Hâkimler Kanununun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Birinci Sınıfa Ayırma :

Madde 15. — Yüzbaşılık ve binbaşılık rütbelerinde almış oldukları geçerli sicil notları ortalaması sicil tam notunun % 70 ve daha yukarısı olan yarbaylar birinci sınıf hâkimliğe geçirilirler.

Bu şekilde birinci sınıfa geçirilme işlemindeki değerlendirme yarbay ve albaylığın müteakip yıllarında da yapılır.

MADDE 9. — 26.10.1963 tarih ve 357 sayılı Askeri Hâkimler Kanununa 27 Mart 1979 gün ve 2219 sayılı Kanunla eklenen ek madde 5'in dördüncü fıkrasının (D) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

D) Rütbe bekleme süresi sonunda terfi edemeyen general = amiraller hakkında 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesi hükümleri uygulanır. Ancak, Genelkurmay Başkanının teklifi ve Yüksek Askeri Şûranın üçte iki çoğunluğunun kararı ile bir yıl daha aynı rütbede hizmete devam edebilirler.

Aynı neşetli emsali, kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayrılan Askeri Yargıtay üyesi albayların kendi istekleri ile emekliye ayrılmaları halinde 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesindeki kadrosuzluk tazminatı hükümleri uygulanır.

MADDE 10. — 26.10.1963 tarih ve 357 sayılı Askeri Hâkimler Kanununa 27 Mart 1979 tarih ve 2219 sayılı Kanunla eklenen ve 22 Temmuz 1981 tarih ve 2498 sayılı Kanunla değiştirilmiş bulunan ek madde

5'in dördüncü fıkrası (A) bendinin 5 numaralı alt bendinden sonra gelen fıkralardan «sicil notları ortalaması eşit olanlarda Kara, Deniz, Hava önceliği esas alınır.» şeklindeki fıkra, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

- I. - Gerekçeli 304 S. Sayılı basmayazı Milli Güvenlik Konseyinin 85 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.
- II. - Bu Kanunu; Milli Güvenlik Konseyi Milli Savunma Komisyonu görüşmüştür.
- III. - Esas No. : 1/257